

[Indenrigsministeren.]

holdelse, at Rotternes Livsbetingelser paa Ejendommene indskrænkes mest muligt. Efter min Mening er dette en meget vigtig Bestemmelse, idet der ikke kan være Tvivl om, at i hvert Fald — i hvert Fald siger jeg — inden for bymæssige Bebyggelser har det en uhyre Betydning, om man enes om at modarbejde Rotteplagen ved at forringe Rotternes Levevilkaar og Levemuligheder. Det er meget godt dette, at man dræber Rotterne, og at man fanger Rotterne, men det bedste er simpelt hen at forhindre deres Tilværelse ved, at Levevilkaarene bliver de daarligst mulige, og det er der i Byerne og bymæssige Bebyggelser en ganske overordentlig stor Mulighed for, hvis Grundejerne forstaar deres Pligter i den Henseende, og jeg er for min Del slet ikke bange heller for Bestemmelsen i saa Henseende om, at Kommunalbestyrelserne skal føre et vist Tilsyn dermed. Det kan Kommunalbestyrelserne udmærket gennem de Mænd, de har til i det hele taget at tage sig af den Slags Forhold.

Men jeg erkender — og det vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hartel —, at dette Spørgsmaal er af en noget anden Karakter, naar man kommer ud i Landbruget, idet man der med nogen Ret kan sige, at der er de fornødne Levevilkaar for Rotterne i det hele taget, hvilken Betyggelse man end i øvrigt søger at skabe paa det Omraade, her er Tale om. Der kan dog alligevel ikke være Tvivl om, at hvis Landmændene gjorde, hvad de kunde, paa det Omraade, vilde det have stor Betydning. Men jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at netop ud fra Erkendelsen af, at Forholdet kan ligge noget anderledes for Landejendommene, havde jeg i det oprindelige Lovforslag indsat en Bestemmelse, der sagde: „Ved Bedømmelsen af denne Forpligtelses Omfang vil der dog for Landbrugsejendommens Vedkommende være at tage Hensyn til de særlige Vanskeligheder, der for Landbrugserhvervet er forbundet med Gennemførelsen af saadanne Foranstaltninger.“

Naar denne Bestemmelse er taget ud og erstattet med den Bestemmelse, der nu staar i Lovforslaget, nemlig: „Ved Bedømmelsen af Omfanget af denne Forpligtelse vil der dog være at tage behørigt Hensyn til, at Udgifterne ved Gennemførelsen af de paagældende Foranstaltninger holdes inden for et i Forhold til den paagældende Ejendoms Anvendelse og Værdi rimeligt Beløb“, er det ikke Udtryk for, at det, der oprindeligt stod i Lovforslaget, ikke nu er gæl-

dende. Det er indbefattet i den generelle Udformning, Lovforslaget nu har; og det var heller ikke det andet høje Tings Hensigt med at tage denne Bestemmelse ud, at den ikke skulde være indbefattet deri. Det andet høje Ting var enigt med mig i, at naar vi ændrede denne oprindelige Bestemmelse, var det, fordi vi vilde sige: det gælder jo i øvrigt ikke blot for Landbruget, at man skal tage de fornødne Hensyn, ikke være for rigoristisk med Hensyn til, hvad man kan paalægge af Pligter, og hvilken Udgift man kan paalægge de paagældende i denne Anledning.

Men jeg skal gerne paa den Foranledning, de ærede Medlemmer har givet her, fæstne dette, at selvfølgelig ligger der i Bestemmelsen i § 3, Stk. 3, som den nu er affattet, dette, at disse Hensyn, som der siges man skal tage, ogsaa netop for Landbrugsejendommens Vedkommende maa tages med Henblik paa de specielle Forhold, der er til Stede inden for Landbruget.

Med Hensyn til Byrdernes Fordeling, som jeg forstod det ærede Medlem ikke var helt tilfreds med, vil jeg gerne derom sige, at der har været ført ret omfattende Forhandlinger om dette Spørgsmaal, og at vi i det andet høje Ting er endt i dette, at man skabte en forholdsvis stor lokal Indflydelse i den enkelte Kommune med Hensyn til Afgørelsen af, hvor stor en Del af Udgifterne der skulde afholdes af Grundejerne, og hvor stor en Del af de almindelige Skatteydere eller paa anden Maade. Jeg vil gerne som Udgangspunkt for Bedømmelsen af dette Spørgsmaal sige, at man maa jo ikke glemme, at naar der ikke er nogen lovformelig Rotteudryddelse, naar vi ingen Lovgivning giver herindefra, vil Byrderne falde paa Landets Grundejere. Det er Landets Grundejere, der har Byrderne ved Rotteplagen, dels den Byrde, der bestaar i de Tab, der foraarsages ved Rotteødelæggelserne, dels ogsaa Byrderne ved Køb af Udryddelsesmidler, hvis Grundejerne søger at udrydde Rotterne.

Derfor kan man under ingen Omstændigheder sige, at en Lovgivning som denne lægger Byrder paa Grundejerne, som de ikke i Forvejen har. Men jeg erkender, at efterhaanden, som Spørgsmaalet om Rotteudryddelse i betydelig Grad forskydes fra det økonomiske over til det sundhedsmæssige, kan det ogsaa begrundes, at den øvrige Del af Befolkningen er med til at bære visse af de Udgifter, Rotteudryddelsen medfører. Jeg selv synes, at man gennem den Affattelse, Lovforslaget har faaet, har skiftet Sol og Vind lige, saa vidt det er muligt paa dette Omraade.